

EL CENTRE DEMOCRÀTIC PROGRESSISTA DE CALDES

En «Centre Democràtic Progressista» va ser, a la història de Caldes, una institució, és a dir, una entitat que tenia un pes específic molt gran dins la vida del poble. Els seus socis éren gent que sentien la llibertat i la democràcia, i que abans que res, tenien unes idees plenament republicanes. Fins i tot els Estatuts feien ésser aquest republicanisme del «Centre».

No es pot precisar en aquest moment — per manca de documents que ho facin més concret — la seva dada exacta de fundació. Molt poblable és que fos entre els anys 1873 i 1880, inspirada en les idees que instaurà a Espanya la 1ª República. Cal dir que els seus començaments forem molt difícils i, fins i tot, els propis fundadors varen pagar la construcció de l'edifici.

IDEALS LLIBERALS

Des del començament de la seva llarga vida, el Centre Democràtic Progressista seguí mantenint els seus ideals lliberals, naturalment amb una sèrie de fluctuacions que foren imposades per les diferents situacions històriques per les quals travessà el nostre país.

Algun ex-soci ens ha comentat que El Centre tenia les portes obertes sempre a qualsevol tipus d'actes organitzats pels partits d'esquerra. Val a dir que en temps de la primera dictadura, la d'en Primo de Rivera, l'activitat de l'entitat fou normal. Des de sempre, els dirigents éren tant intel·lectuals com obrers i, enmig dels socis (que varem arribar fins als 600) hi havia una gran majoria d'obers i camperols. D'això es desprèn, doncs, que el C.D.P. fos totalment d'esquerra.

A les darreries dels anys 20 i 30, l'activitat cultural fou més intensa que mai. Els socis ens expliquen que hi havia una bona biblioteca que va mig desaparèixer en acabar la guerra civil. També es va formar un coro, adherit als coros de Clavé. I, naturalment, no podia mancar el teatre d'aficionats. Els joves, (socis i fills de socis) organitzaven el ball d'una manera. A la Junta hi éren degudament representats.

A la sala principal hi foren penjades fotografies de Pau Iglesias, Castelar, Pi i Margall, Layret, Figueres, Ferrer Guàrdia i, després, del President Macià. Com hem dit abans, el Centre Democràtic Progressista era lloc de conferències. D'enmig els grans oradors que havien estat a la nostra vila, destaquen Pestanya, de la C.N.T.; Aragay, dels Rabassaires; advocat dels obrers i President de la Generalitat (més d'un cop); Layret, advocat dels obrers; Font-Bernat, conseller de la Generalitat, i el calderí Regassol, d'Esquerra Republicana de Catalunya, Diputat del Parlament de Catalunya, i membre de la Comissió organitzadora de l'Exèrcit Popular.

ELS PRESIDENTS

Molt difícil és retrovar els noms de tots els Presidents del Centre, perquè bona part dels documents han desaparegut. Malgrat tot, publiquem la llista dels que ho foren des de l'any 1925.

En Jaume Poch fou president des del 1925 fins el 1928. En aquest període fou vice-president en Ventura. Després va haver-hi una gran crisi econòmica que, sortosament, fou solventada. El 1928, va entrar com a President en Casademunt, sastre de professió. El vice-president fou en Maymó. Ambdós varen deixar els seus càrrecs l'any 1932.

Del 1932 al 1934, ocupà la més alta jerarquia del centre l'Ernesto Gener, i fins el 1936, en Lluís Sala.

El seu successor fou Avel·lí Subirana que deixà el càrrec un any després, amb motiu de ser nomenat Batlle de la vila. Des de l'any 1937 fins el 1939, fou president en Joan Font, el «Rodonet», que encara es troba entre nosaltres, després de nou anys d'exili.

Quant a presidents, ja no hi ha res més a dir, però com que a cada lloc hi ha una persona que forma part de la mateixa història de l'Entitat, és obligat anomenar el que fou bidell i cafeter tants anys i representava una institució dins el Centre Democràtic Progressista: «El Santo», que segons algun soci, «era una espècie d'apòstol»

DEL 1939 AL 1977

En acabar l'enfrontament civil, totes les societats republicanes i d'esquerra varen quedar incautades, és a dir, el seu patrimoni va quedar en mans de l'estat i dels ajuntaments. El Centre va sofrir idèntic tracte. El seu local va passar a mans del Consistori, que va instal·lar-hi l'Auxili Social als baixos. Els dalt es varen cedir a mossèn Ramon perquè els fés servir com a Casal Catequístic, labor que, per altra banda, va ésser sempre molt profitosa.

Fins el 1945-46 ningú pagava la contribució i, llavors, en el Butlletí Oficial va sortir a subhasta, és a dir, es tirava endavant un procés de venda pública al millor postor. Davant d'aquesta notícia uns quants ex-socis es varen reunir amb l'ex-directiu Casademunt i, amb els propis diners, actualitzaren la Contribució que, des de llavors, es paga amb nom de Centre Democràtic Progressista.

Un temps després Mossèn Ramon va comprar el cens a la mare del senyor Pagès, propietària del terreny i, abans de morir, ho va cedir a la rectoria, a mossèn Tintó. L'actual rector, mossèn Pere ho ha fet a l'ajuntament i ara, aquest, ho vol retornar als socis, que són els legítims propietaris del local.

Els passos que volen fer ara els ex-socis són, conquerir el local en primer lloc, i reconstituïr legalment la societat, en segon. En principi tindrà el mateix nom, però no es pot dir l'orientació política que tindrà, tot i que — imaginem — no serà gaire diferent de la d'abans. Alguns socis diuen, però, que quan estigui salvada la societat, s'ha d'entregar als joves.

E.C.

FOTOS: SAFONT

De Centre Democràtic Progressista a Casal Catequístic passant per Auxili Social.

